

Голова
Чернівецької обласної
Державної адміністрації
«27» листопада 2017 року

№ документа

3/60180

Ознайомити Павлюка М.В., Богатирця І.М.,
Стецевича О.І., Каспрука О.П., Болдашева А.І., голів ОТГ

Фішук 29.11.17 Гостюку В.І. - контроль
Матвієвій Ю.І., Савкіну В.В., Савич Д.Л., Андрієць О.А.,
Палійчук О.М., Вітовському Б.І., Ткачу М.М.,
Дякові А.А., головам РДА -

для організації і забезпечення виконання відповідно до
компетенції та інформування МСП України
в зазначений термін

О. Фищук

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-31-14, факс: 255-33-32

№04-33/05-1604 (263559)

" 20 " листопада 20 17

Голові Чернівецької обласної
державної адміністрації
ФИЩУКУ О.Г.

Шановний Олександрє Георгійовичу!

Надсилаємо Рекомендації слухань, що відбулися 10 жовтня 2017 року у Комітеті Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму на тему: «Діяльність служб у справах дітей, підрозділів Національної поліції України, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, навчальних закладів і закладів охорони здоров'я щодо запобігання випадкам смертності дітей від зовнішніх причин, катування дітей, сексуального насильства щодо дітей», та затверджені Рішенням Комітету від 7 листопада 2017 року.

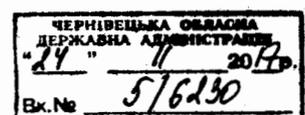
Додаток на 11 аркушах.

З повагою

Голова Комітету

Молоканов Ю.А. 255-32-99

А. ПАЛАТНИЙ

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

Р І Ш Е Н Н Я

(протокол № 85 від 7 листопада 2017 року)

Про затвердження Рекомендацій слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму на тему: «Діяльність служб у справах дітей, підрозділів Національної поліції України, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, навчальних закладів і закладів охорони здоров'я щодо запобігання випадкам смертності дітей від зовнішніх причин, катування дітей, сексуального насильства щодо дітей»

Комітет вирішив:

1. Затвердити Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму на тему: «Діяльність служб у справах дітей, підрозділів Національної поліції України, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, навчальних закладів і закладів охорони здоров'я щодо запобігання випадкам смертності дітей від зовнішніх причин, катування дітей, сексуального насильства щодо дітей», що відбулися 10 жовтня 2017 року.

2. Надіслати рішення Комітету до Кабінету Міністрів України, Генерального прокурора, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Уповноваженого Президента України з прав дитини, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, обласних державних адміністрацій.

Голова Комітету

А. ПАЛАТНИЙ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

комітетських слухань на тему:

«Діяльність служб у справах дітей, підрозділів Національної поліції України, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, навчальних закладів і закладів охорони здоров'я щодо запобігання випадкам смертності дітей від зовнішніх причин, катування дітей, сексуального насильства щодо дітей»

м. Київ

10 жовтня 2017 р.

Учасники комітетських слухань на тему: «Діяльність служб у справах дітей, підрозділів Національної поліції України, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, навчальних закладів і закладів охорони здоров'я щодо запобігання випадкам смертності дітей від зовнішніх причин, катування дітей, сексуального насильства щодо дітей» від 10 жовтня 2017 року зазначають, що в Україні спостерігається високий рівень смертності дітей від зовнішніх причин, велика кількість випадків катування дітей, сексуального насильства щодо дітей. У 2016 році від зовнішніх причин загинуло 1205 дітей. Протягом восьми місяців 2017 року відбулося 69 фактів скоєння суїцидів та 157 спроб самогубств серед дітей. При цьому, у всіх державних органах відсутня статистика щодо причин смертності дітей, що унеможлиблює проведення необхідного аналізу цих причин та вироблення ефективної державної політики щодо запобігання випадкам смертності дітей від зовнішніх причин, катування дітей, сексуального насильства.

У багатьох регіонах налагоджено певний рівень взаємодії служб у справах дітей, підрозділів Національної поліції України, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо запобігання та протидії насильству в сім'ї, іншим формам жорстокого поводження з дитиною. Водночас, спостерігаються численні випадки байдужого ставлення, зокрема з боку працівників навчальних закладів та закладів охорони здоров'я на випадки загрози життю та здоров'ю дитини, прояви насильства у сім'ї та інших форм жорстокого поводження з дитиною, що призводять до тяжких наслідків, у тому числі до смерті дітей. Необхідним є невідкладне реагування відповідних соціальних служб, правоохоронних органів, працівників навчальних та медичних закладів на випадки загрози життю та здоров'ю дитини, прояви насильства у сім'ї та інших форм жорстокого поводження з дитиною, у тому числі своєчасне, у разі необхідності, відібрання дитини від батьків.

В країні спостерігається високий рівень загибелі дітей внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій, нещасних випадків, отруєнь. Це викликано як недостатньою увагою до дотримання правил безпеки посадовими особами органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, працівниками дошкільних, навчальних, позашкільних, дитячих санаторно-курортних закладів, закладів фізичної культури і спорту, закладів оздоровлення та відпочинку дітей, так і низьким рівнем культури безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді. Міністерством освіти і науки України та Державною службою України з

надзвичайних ситуацій не в повному обсязі виконуються вимоги частини другої статті 41 Кодексу цивільного захисту України щодо популяризації культури безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді.

Також, для недопущення повторення випадків смерті дітей внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій, нещасних випадків, отруєнь дітей потрібно посилити увагу до дотримання правил безпеки життєдіяльності у дошкільних, навчальних, позашкільних, дитячих санаторно-курортних закладах, закладах фізичної культури і спорту, закладах оздоровлення та відпочинку дітей, вжити заходів щодо популяризації культури безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді, зокрема викладання безпеки життєдіяльності у загальноосвітніх навчальних закладах.

Учасники комітетських слухань вважають за необхідне – для запобігання негативним явищам серед дітей – створити умови для самореалізації, забезпечити дозвілля дітей, посилити увагу до них з боку батьків, вчителів, соціальних працівників, підтримувати дитячі громадські організації.

Враховуючи вищезазначене, учасники комітетських слухань р е к о м е н д у ю т ь:

1. Верховній Раді України прискорити розгляд та прийняття проектів законів України:

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо кримінальної відповідальності за вербування, залучення та (або) втягування дітей до участі у військових конфліктах чи діях (реєстр. № 1412);

про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації (реєстр. № 2016);

про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей (реєстр. № 3579);

про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (реєстр. № 4952);

про запобігання та протидію домашньому насильству (реєстр. № 5294);

про внесення змін до статті 242 Кримінального процесуального кодексу України (реєстр. № 6070);

про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (реєстр. № 6588).

2. Кабінету Міністрів України:

1) у сфері вдосконалення нормативно-правової бази:

до 1 березня 2018 року розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проекти законів України:

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо попередження та подолання жорстокого поводження з дітьми, виникнення безпосередньої загрози їхньому життю або здоров'ю;

про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо інформування органу опіки та піклування (служби у справах дітей) у разі взяття під варту особи, яка має на утриманні та вихованні дітей;

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за продаж дітям пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв, тютюнових виробів;

про внесення змін до деяких законів України щодо проведення щорічних планових перевірок забезпечення права дитини на життя та здоров'я, зокрема, дотримання правил пожежної безпеки дошкільними, навчальними, позашкільними, дитячими санаторно-курортними закладами, закладами фізичної культури і спорту, закладами оздоровлення та відпочинку дітей;

про внесення змін до статті 5 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу уповноважених підрозділів органів Національної поліції, зокрема визначення поліції захисту прав дітей як органу, відповідального за реалізацію Національною поліцією державної політики у питаннях захисту прав дітей;

ухвалити Постанову Кабінету Міністрів України про вдосконалення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, яким загрожує небезпека;

розробити та затвердити порядок проведення допиту дитини, яка є потерпілою, свідком чи підозрюваною, у тому числі дитини, яка постраждала від сексуального насильства чи насильства в сім'ї;

внести зміни до:

Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819, щодо функціонального навчання вчителів, тренерів та інших фахівців, які працюють з дітьми та молоддю в закладах середньої, професійної, вищої та позашкільної освіти, з питань цивільного захисту та поведінки у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444, щодо створення районних та міських центрів безпеки життєдіяльності дитини;

при затвердженні Плану основних заходів цивільного захисту на 2018 рік передбачити окремим рядком проведення наступних заходів:

XVI Всеукраїнський збір-змагання «Школа безпеки» та їх регіональних (районних і міських) етапів;

Всеукраїнський конкурс дитячо-юнацької творчості «Безпека в житті - життя у безпеці» та його регіональні (обласні, районні і міські) етапи;

заходи на регіональному рівні, зокрема, змагання, навчально-тренувальні збори, польові табори, семінари-тренінги у співпраці з дитячими громадськими організаціями з питань практичної підготовки дітей та молоді до дій у надзвичайних ситуаціях;

створення циклу тематичних теле – та радіопередач, сюжетів соціальної реклами, навчальних відеофільмів;

розроблення та видання відповідної навчально-методичної літератури;

2) вжити заходів щодо забезпечення реорганізації всіх закладів, що займаються оздоровленням та відпочинком дітей, в заклади оздоровлення та відпочинку дітей та включення їх майнових об'єктів до Державного реєстру майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей;

3) доручити Міністерству соціальної політики України:

розробити методичні рекомендації щодо забезпечення невідкладного реагування служб у справах дітей, центрів соціальних служб у справах сім'ї, дітей та молоді на випадки загрози життю та здоров'ю дітей, прояви насильства в сім'ї та інших форм жорстокого поводження з дитиною;

з урахуванням пропозицій Національної поліції України розглянути доцільність внесення змін до законодавства України щодо врегулювання питання обов'язку батьків не залишати дитину на самоті, в будинку чи на вулиці більше визначеного законом часу в залежності від віку та інших особливостей дитини;

разом з Національною поліцією України, Міністерством охорони здоров'я, Міністерством освіти і науки розглянути доцільність затвердження спільним наказом Стандартних операційних процедур взаємодії суб'єктів надання соціальної допомоги дітям, які опинилися в складних життєвих обставинах, і Національної дитячої «гарячої» лінії, з урахуванням напрацювань громадської організації «Ла Страда-Україна»;

4) доручити Міністерству освіти і науки України:

вдосконалити програми виховання дітей та молоді в навчальних закладах з питань здорового способу життя, навичок надання першої медичної допомоги, правил безпеки життєдіяльності, формування відповідального батьківства, попередження насильства над дітьми;

забезпечити невідкладне реагування вчителями та іншими працівниками навчальних закладів на прояви насильства у сім'ї та інших форм жорстокого поводження з дитиною та інформування про ці випадки правоохоронних органів;

забезпечити поширення серед навчальних закладів методичних рекомендацій «Небезпечні квести для дітей: профілактика залучення»;

5) доручити Міністерству освіти і науки України та Державній службі України з надзвичайних ситуацій:

забезпечити виконання в повному обсязі вимог частини другої статті 41 Кодексу цивільного захисту України щодо популяризації культури безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді;

забезпечити вдосконалення науково-методичного супроводу викладання предмету «Основи здоров'я» відповідно до концепції «Нова українська школа» з посиленням практичних навичок дітей з безпеки життєдіяльності;

вжити заходів щодо організації в навчальних закладах та за місцем проживання гуртків, секцій клубів, факультативів із цивільного захисту, безпеки життєдіяльності та рятувальної справи, підготовки відповідних тренерів, керівників гуртків; розроблення та затвердження відповідних програм навчання тренерів гуртків з цивільного захисту, безпеки життєдіяльності та рятувальної справи;

б) доручити Міністерству охорони здоров'я України:

забезпечити високий рівень охоплення профілактичними щепленнями дітей відповідно до вимог законодавства України шляхом запровадження інформаційних кампаній щодо формування в суспільстві усвідомлення важливості щеплення як головного інструменту попередження інфекційних захворювань та інструменту, що допоможе захистити доросле і дитяче населення від захворювань;

сприяти впровадженню здоров'язберігаючих технологій «Навчання у русі» з метою формування здорового способу життя на рівні всієї родини, профілактики шкільної дезадаптації, попередженню формування функціональних розладів органів травлення та серцево-судинної системи, порушень постави, хвороб ока і його придатків та рекурентної респіраторної патології;

сприяти розвитку мережі клінік, дружніх до молоді, відповідно до потреб дітей та молоді, яка проживає на території обслуговування, з урахуванням

місцевих особливостей і попиту на надання передбачених закладами послуг (у тому числі соціально-психологічної підтримки), особливо у сільській місцевості;

забезпечити невідкладне реагування лікарями та іншими працівниками закладів охорони здоров'я на прояви насильства у сім'ї та інших форм жорстокого поводження з дитиною та інформування про ці випадки правоохоронних органів;

забезпечити наявність у медичних закладах ліків для надання дітям невідкладної медичної допомоги, у тому числі, імунобіологічних препаратів для лікування правця, сказу, ботулізму, дифтерії, а також ліків від рідкісних хвороб;

сприяти розвитку волонтерського руху на основі принципу «Рівний - рівному» (враховуючи власний досвід, діти попереджують негативні наслідки девіантної поведінки однолітків);

сприяти забезпеченню медичного та психологічного супроводу дітей громадян, які постраждали в зоні проведення антитерористичної операції на сході держави;

посилити контроль за добром кваліфікованих медичних працівників відповідної спеціальності до закладів оздоровлення та відпочинку дітей;

7) доручити Міністерству внутрішніх справ України до 1 грудня 2017 року внести на розгляд Кабінету Міністрів України проект Постанови Кабінету Міністрів України про утворення юридичної особи публічного права Департаменту захисту прав дітей як міжрегіонального територіального органу Національної поліції України;

8) доручити Національній поліції України:

до 24 листопада 2017 року розробити Положення про Департамент захисту прав дітей Національної поліції України та внести пропозиції Міністрові внутрішніх справ України про утворення міжрегіонального територіального органу - Департаменту захисту прав дітей Національної поліції України, відповідального за виконання завдань, покладених статтею 5 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей»;

до 12 грудня 2017 року внести зміни до організаційно-штатної структури Національної поліції в частині створення Департаменту захисту прав дітей Національної поліції України та встановити штатну чисельність поліцейських районних, міських, районних у містах територіальних органів поліції з урахуванням штатної чисельності працівників служб у справах дітей, встановленої статтею 4 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», а саме з розрахунку один поліцейський на

дві тисячі дитячого населення, але не менше одного працівника на об'єднану територіальну громаду;

забезпечити впровадження методик та інновацій із залученням фахових громадських організацій з урахуванням передового міжнародного досвіду у роботі з дітьми, які потребують поліцейського піклування та які перебувають у конфлікті із законом, зокрема вжити заходів для створення технічних можливостей у всіх районах та містах обласного підпорядкування для опитування дітей у «зелених кімнатах»;

забезпечити невідкладне розслідування спеціально уповноваженими слідчими Національної поліції України (відповідно до вимог статті 484 Кримінального процесуального кодексу України):

- фактів порушення прав дітей на охорону життя, здоров'я, якісне оздоровлення та відпочинок, виявлених у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;
- фактів бездіяльності посадових осіб служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, медичних та педагогічних працівників на випадки насильства у сім'ї, жорстокого поводження стосовно дітей;

у межах компетенції провести перевірку дотримання законодавства, нормативно-правових актів та посадових інструкцій посадовими особами органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування із встановленням причин, що призвели до зриву вакцинації дітей, відсутності імунно-біологічних препаратів для лікування правця, сказу, ботулізму, дифтерії тощо, у разі наявності підстав прийняти рішення відповідно до законодавства;

9) доручити Міністерству молоді та спорту України підтримувати проекти програм дитячих та молодіжних громадських організацій, спрямованих на популяризацію здорового і безпечного способу життя дітей та молоді, запобігання нещасним випадкам і суїцидам, підвищувати рівень практичної підготовки дітей та молоді до дій у надзвичайних ситуаціях;

10) доручити Міністерству юстиції України:

забезпечити ефективне виконання центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги своїх повноважень у сфері захисту прав дітей, у тому числі щодо роз'яснення права дитини на самостійне звернення до суду;

з метою забезпечення ефективного виконання центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги своїх повноважень у сфері захисту прав дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, надати роз'яснення щодо документу, що підтверджує перебування дитини у складних життєвих обставинах та дає дитині право на отримання правових послуг, передбачених

частиною другою статті 13 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»;

посилити контроль над дотриманням прав і свобод дітей, які знаходяться у слідчих ізоляторах та виховних колоніях, насамперед, забезпечити їм безпеку;

провести навчання для працівників пенітенціарної служби щодо попередження катування та жорстокому поводженню відносно дітей;

11) доручити Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України надати пропозиції Кабінету Міністрів України стосовно внесення зміни до показників щорічної оцінки, що є додатком до Порядку проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 856, щодо виключення пункту 57 як такого, що грубо порушує вимоги Сімейного кодексу України та право дитини на захист держави;

12) доручити Міністерству інформаційної політики України і Державному комітету телебачення та радіомовлення України:

вжити дієвих заходів щодо недопущення поширення в засобах масової інформації інформаційної продукції, що містить елементи жорстокості та насильства в сім'ї або порушення прав дитини;

забезпечити створення веб-порталу з дитячої безпеки з урахуванням пропозицій Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства молоді та спорту України, дитячих громадських організацій ;

створити та забезпечити показ і трансляцію на умовах державного замовлення тематичних теле- і радіопередач, а також соціальної реклами, що роз'яснюють:

необхідність невідкладного інформування правоохоронних органів про випадки насильства у сім'ї та інших форм домашнього насильства, що стали їм відомі, повідомлення про такі випадки до кол-центру з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей, у разі його створення;

право дитини на самостійне звернення до суду за захистом своїх прав, категорії дітей, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу;

13) доручити Міністерству охорони здоров'я України забезпечити ведення статистики щодо зовнішніх причин смерті дітей з урахуванням пропозицій Міністерства соціальної політики України, Національної поліції України, Державної служби статистики України;

14) доручити Міністерству охорони здоров'я, Міністерству соціальної політики України, Національній поліції України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій розробити механізм міжвідомчої взаємодії надання екстреної допомоги дітям, які постраждали від нещасних випадків або спроб суїциду;

15) доручити обласним державним адміністраціям забезпечити недопущення ліквідації служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сімей, дітей та молоді та скорочення чисельності їх працівників.

3. Місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування в установленому порядку забезпечити:

реалізацію державної політики щодо запобігання та протидії насильству у сім'ї та іншим формам жорстокого поводження з дитиною на рівні регіону та адміністративно-територіальної одиниці;

невідкладного реагування служб у справах дітей, центрів соціальних служб у справах сім'ї, дітей та молоді на випадки загрози життю та здоров'ю дітей, прояви насильства в сім'ї та інших форм жорстокого поводження з дитиною;

невідкладне реагування лікарями, вчителями та іншими працівниками закладів охорони здоров'я, навчальних та позашкільних закладів на прояви насильства у сім'ї та інших форм жорстокого поводження з дитиною та інформування про ці випадки правоохоронних органів;

проведення навчальними закладами інформаційно-просвітницьких заходів з учасниками навчально-виховного процесу з питань запобігання та протидії насильству у сім'ї, у тому числі стосовно дітей та за участі дітей, приділяючи особливу увагу формуванню небайдужого ставлення учнів до постраждалих дітей, усвідомлення необхідності невідкладного інформування вчителів про випадки насильства у сім'ї та інших форм жорстокого поводження з дитиною, що стали їм відомі, повідомлення про такі випадки до кол-центру з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей, у разі його створення, та до правоохоронних органів;

поширення серед навчальних та позашкільних закладів, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, закладів соціального захисту дітей номеру телефону Національної дитячої «гарячої» лінії громадської організації «Ла Страда-Україна» (0 800 500 225 або 116 111 з мобільного) для забезпечення доступу дітей, які опинилися або можуть опинитися в складних життєвих обставинах, до невідкладних, безкоштовних, конфіденційних психологічних, правових та інформаційних послуг;

неухильне дотримання посадовими особами законодавства України щодо створення безпечних умов перебування, охорони життя і здоров'я дітей в дошкільних, навчальних, позашкільних, дитячих санаторно-курортних

закладах, закладах фізичної культури і спорту, закладах оздоровлення та відпочинку дітей незалежно від форми власності та підпорядкування, у тому числі наявність вогнегасників, запасних виходів для евакуації, проведення практичних навчань з евакуації з приміщення у разі виникнення надзвичайної ситуації;

організацію в навчальних закладах та за місцем проживання гуртків, секцій, клубів, факультативів із цивільного захисту, безпеки життєдіяльності та рятувальної справи;

підтримку проектів програм дитячих та молодіжних громадських організацій, спрямованих на популяризацію здорового і безпечного способу життя дітей та молоді, запобігання нещасним випадкам і суїцидам, підвищення рівня практичної підготовки дітей та молоді до дій у надзвичайних ситуаціях;

вжиття невідкладних заходів щодо посилення безпеки дітей та унеможливлення доступу дітей до місць, що становлять потенційну безпеку для їх життя та здоров'я;

належний контроль за добором кваліфікованих медичних працівників відповідної спеціальності до закладів оздоровлення та відпочинку дітей;

наявність у медичних закладах ліків для надання дітям невідкладної медичної допомоги, у тому числі імунобіологічних препаратів для лікування правця, сказу, ботулізму, дифтерії тощо, ліків для лікування рідкісних хвороб;

функціонування у структурі місцевих державних адміністрацій та виконавчих комітетів міських, районних у містах рад, а також сільських та селищних рад об'єднаних територіальних громад служб у справах дітей з достатнім кадровим забезпеченням відповідно до вимог статті 4 Закону України, ефективне виконання ними своїх повноважень у сфері захисту прав дитини, у тому числі шляхом представництва прав та інтересів дитини у суді;

недопущення ліквідації центрів соціальних служб для сімей, дітей та молоді та скорочення чисельності їх працівників;

належну організацію харчування дітей у навчальних закладах, закладах охорони здоров'я, інших закладах для дітей, додержання встановлених нормативів харчування, якості та безпечності харчових продуктів.